

Bryssel, 17. heinäkuuta 2025
(OR. en)

11768/25

Toimielinten välinen asia:
2025/0238 (COD)

COH 143
RELEX 1029
CADREFIN 110
POLGEN 93
CODEC 1047

SAATE

Lähtettäjä: Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ

Saapunut: 17. heinäkuuta 2025

Vastaanottaja: Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri

---

Asia: Ehdotus
EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS
Euroopan aluekehitysrahaston, mukaan lukien Euroopan alueellinen yhteistyö (Interreg), ja koheesiorahaston perustamisesta osana asetuksessa (EU) [...] [kumppanuusrahastoa koskeva asetusta] vahvistettua rahastoa ja aluekehitykseen myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytysten vahvistamisesta vuosiksi 2028–2034

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 552 final.

Liite: COM(2025) 552 final

Bryssel 16.7.2025
COM(2025) 552 final

2025/0238 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Euroopan aluekehitysrahaston, mukaan lukien Euroopan alueellinen yhteistyö (Interreg), ja koheesiorahaston perustamisesta osana asetuksessa (EU) [...] [kumppanuusrahastoa koskeva asetusta] vahvistettua rahastoa ja aluekehitykseen myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytysten vahvistamisesta vuosiksi 2028–2034

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

- **Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet**

Komissio teki 16. heinäkuuta 2025 ehdotuksen¹ seuraavasta monivuotisesta rahoituskehyksestä (MRK) vuosiksi 2028–2034. Ehdotus sisältää sekä Euroopan aluekehitysrahaston, jäljempänä ”EAKR”, että koheesiorahaston.

Vaikka alueelliset erot ovat vähentyneet huomattavasti muun muassa EU:n koheesipolitiikan ansiosta, EU:n kansalaisista 29 prosenttia asuu edelleen alueilla, joiden BKT asukasta kohden on alle 75 prosenttia EU:n keskiarvosta ja joilla esiintyy sitkeästi monia haasteita ja syntyy uusia. Nämä haasteet on ratkaistava vahvistamalla ja nykyaikaistamalla koheesio- ja kasvupolitiikkaa yhteistyössä kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa.

Komission tiedonannossa ”Kohti seuraavaa monivuotista rahoituskehystä”² keskeiseksi tavoitteeksi on määritelty aiempaa yksinkertaisempi, kohdennetumpi ja vaikuttavampi talousarvio. Myös julkinen kuuleminen osoitti, että sidosryhmät olivat laajalti yhtä mieltä yksinkertaistamisen ja joustavuuden lisäämisen tarpeesta. Ne ovat useimmin mainittuja tekijöitä, joiden katsotaan mahdollistavan EU:n talousarvion vaikuttavuus ja tehokkuus.

Asetuksen tavoitteena on puuttua alueelliseen epätasapainoon ja edistää kehityksessä jälkeen jääneiden alueiden kehitystä (SEUT-sopimuksen 176 artikla) tukemalla uudistuksia ja investoimalla kaikkien EU:n alueiden ja kuntien sosiaaliseen ja taloudelliseen kehitykseen sekä tehostamalla alueellista yhteistyötä (erityisesti Interreg-suunnitelman avulla). Koheesiorahaston tavoitteena on tukea ympäristö- ja liikennealan investointeja ja uudistuksia jäsenvaltioissa, joiden BKT asukasta kohden on alhaisempi (177 artikla).

Tässä asetuksessa määritellään sekä EAKR:ään että koheesiorahastoon sovellettavat säännökset, mukaan lukien ”Euroopan alueellinen yhteistyö” (Interreg).

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

EAKR ja koheesiorahasto täydentävät tiiviisti muuta kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien soveltamisalaan kuuluvaa politiikkaa ja edistävät siten synergiavaikutuksia niiden välillä. Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahaston perustamista vuosiksi 2028–2034 sekä asetuksen (EU) 2023/955 ja asetuksen (EU, Euratom) 2024/2095 muuttamista koskevassa asetuksessa, jäljempänä ”kumppanuusrahastoa koskeva asetus”, esitetään yhteiset säännökset [yhdeksää] yhteistyössä hallinnoitavaa rahastoa varten EU:n tasolla.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Koheesipolitiikalla pyritään synergiavaikutuksiin ja johdonmukaisuuteen asiaankuuluviin EU:n välineisiin ja politiikkoihin nähden, erityisesti Euroopan kilpailukykyrahastoon, Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan, Verkkojen Eurooppa -välineeseen ja Globaali

---

¹ COM(2025) 571 final.

² https://commission.europa.eu/document/download/6d47acb4-9206-4d0f-8f9b-3b10cad7b1ed_en?filename=Communication%20on%20the%20road%20to%20the%20next%20MFF_en.pdf

Eurooppa -välineeseen nähden. Täydentävyys ja synergiavaikutukset unionin pitkän aikavälin talousarviossa ja jäsenvaltioiden kanssa maksimoidaan muun muassa kilpailukyvyyn koordinoitavilaineen avulla, jolla teollisuus- ja tutkimuspolitiikka sekä investoinnit EU:n ja kansallisella tasolla sovitetaan yhteen Euroopan yhteistä etua koskevien hankkeiden tai EU:n tason lisäarvon kanssa. Johdonmukaisuus saavutetaan myös monivuotisen rahoituskehityksen uudella rakenteella, jolla varmistetaan synergiavaikutukset asiaankuuluvien unionin ohjelmien välillä, vältetään päällekkäisyyksiä ja keskitytään investointeihin, joilla on suurta unionin tason lisäarvoa EAKR:n ja koheesiorahaston kanssa ja joissa keskitytään kansallisesti ja alueellisesti merkittäviin uudistuksiin ja investointeihin. Alueellinen yhteenkuuluvuus ja kestävä kehitys edellyttävät sekä nykyisten että tulevien sukupolvien tarpeisiin vastaamista, ja nuorille on annettava mahdollisuus osallistua aktiivisesti selviytymiskykyisten ja vauraiden alueiden kehittämiseen. On tärkeää helpottaa koulutukseen, työelämään ja innovaatioekosysteemeihin pääsyä ja asuntojen saatavuutta sekä edistää kansalaisvaikuttamista ja demokraattista osallistumista sekä tukea kulttuurialaa.

EAKR:ssä varmistetaan johdonmukaisuus myös suhteessa nykyisiin ja tuleviin unionin tasa-arvostrategioihin³ ja lainsäädäntöön, jolla pyritään torjumaan kaikenlaista sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Unionin toiminnan oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä "SEUT-sopimus", 174 artikla: "(U)nioni kehittää ja harjoittaa toimintaansa taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lujittamiseksi. Unioni pyrkii erityisesti vähentämään alueiden välisiä kehityseroja sekä muita heikommassa asemassa olevien alueiden jälkeenjääneisyyttä."

EAKR:n tavoitteet määritellään SEUT-sopimuksen 176 artiklassa: "Euroopan aluekehitysrahaston tarkoituksena on myötävaikuttaa keskeisimmän alueellisen epätasapainon poistamiseen unionissa osallistumalla kehityksessä jälkeenjääneiden alueiden kehittämiseen ja rakenteelliseen mukauttamiseen sekä taantuvien teollisuusalueiden uudistamiseen."

Koheesiorahaston tavoitteet määritellään SEUT-sopimuksen 177 artiklassa: "Samaa menettelyä noudattaen perustettu koheesiorahasto osallistuu ympäristöalan hankkeiden rahoittamiseen sekä Euroopan laajuisten verkkohankkeiden rahoittamiseen liikenteen infrastruktuurin alalla."

SEUT-sopimuksen 178 artikla muodostaa oikeusperustan EAKR:ää koskevien täytäntöönpanoasetusten hyväksymiselle. EAKR on koheesio politiikan rahasto, josta tuetaan Euroopan alueellisen yhteistyön tavoitetta (Interreg).

Lisäksi SEUT-sopimuksen 174 artiklassa kehoitetaan kiinnittämään erityistä huomiota maaseutuun, teollisuuden muutosprosessissa oleviin alueisiin sekä vakavista ja pysyvistä luontoon tai väestöön liittyvistä haitoista kärsiviin alueisiin, kuten pohjoisimpiin alueisiin, joiden väestötiheys on erittäin alhainen, ja saaristo-, rajaseutu- ja vuoristoalueisiin.

3

SEUT-sopimuksen 349 artiklan määräysten mukaan on hyväksyttävä erityistoimenpiteitä, jotta voidaan ottaa huomioon syrjäisimpien alueiden rakenteellinen, sosiaalinen ja taloudellinen tilanne, jota vaikeuttavat erityispiirteet, jotka haittaavat suuresti näiden alueiden kehitystä.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

EAKR ja koheesiorahasto edistävät jäsenvaltioiden välistä yhdentymistä ja yhteistyötä sekä vähentävät alueellisia eroja jäsenvaltioiden sisällä ja välillä, myös kaupunki-, maaseutu-, rannikko- ja harvaan asuttujen alueiden välillä sekä Euroopan mantereen ja syrjäisimpien alueiden ja saarten välillä. Koheesiopolitiikan rahoitus on saanut aikaan investointeja, jotka eivät olisi toteutuneet yhtä laajasti, kunnianhimoisesti ja nopeasti, jos EU:n rahoitusta ei olisi ollut saatavilla. Sen vuoksi jäsenvaltiot eivät voi yksin saavuttaa ehdotuksen tavoitteita, vaan unionin tuki luo lisäarvoa.

EU:n taso tuo lisäarvoa kansallisen tason toimiin. Koheesiopolitiikan rahoitus oli vuosina 2014–2020 merkittävä: lähes 13 prosenttia kaikista julkisista investoinneista EU:ssa ja 51 prosenttia koheesiomaissa⁴. Taloustutkimuksissa⁵ todetaan johdonmukaisesti, että koheesiopolitiikalla on myönteinen vaikutus alueelliseen talouskasvuun myös paikallisella tasolla⁶. Lisäksi makrotaloudelliset simulaatiot⁷ viittaavat siihen, että koheesiopoliittisten investointien ansiosta EU:n BKT kasvaa lähes 1 prosentin sinä vuonna, jona vaikutukset ovat suurimmillaan. Hyödyt ovat erityisen merkittäviä vähemmän kehittyneillä alueilla, joilla BKT-ennusteet täytäntöönpanokauden lopussa ylittävät ennusteet, joissa ei oteta huomioon koheesiopolitiikkaa. Kehittyneemmällä alueilla heijastusvaikutusten (eri alueille jakautuvien hyötyjen) pitkän aikavälin vaikutus on pienempi mutta myönteinen. Näiden heijastusvaikutusten osuus vaikutuksesta koko EU:n BKT:hen on noin 15 prosenttia, ja suurin osuus (45 prosenttia) on kehittyneillä alueilla⁸.

Lisäksi asetuksessa esitetyt poliittiset valinnat ovat oikeasuhteisia, koska rahastoja hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. Euroopan komissio ei hallinnoi ohjelmia suoraan, vaan ne pannaan täytäntöön yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen sen tavoitteiden saavuttamiseksi. Sen toimet kuuluvat taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen

---

⁴ [Outcome of 2021-2027 programming - Cohesion Policy | Data | European Structural and Investment Funds \(europa.eu\)](#)

⁵ Pellegrini et al. (2013) "Measuring the effects of European Regional Policy on economic growth: A regression discontinuity approach", Papers in Regional Science, 92, s. 217–233, Becker et al. (2013) "Absorptive Capacity and the growth and investment effects of regional transfers: A regression discontinuity design with heterogeneous treatment effects", American Economic Journal: Economic Policy, 5(4); Becker et al. (2018) "Effects of EU Regional Policy: 1989–2013", Regional Science and Urban Economics, 69, s. 143–152; Crescenzi, R. and Giua, M. (2020), "One or many Cohesion Policies of the European Union? On the differential economic impacts of Cohesion Policy across Member States", Regional Studies, 54(1), s. 10–20; Di Caro P. and Fratesi, U. (2022), "One policy, different effects: Estimating the region-specific impacts of EU cohesion policy", Journal of Regional Science, 62, s. 307–330.

⁶ Bachtrögl-Enger et al. 2023. "EU cohesion policy on the ground: Analyzing small-scale effects using satellite data". Regional Science and Urban Economics 103, 103954.

⁷ 9th cohesion report https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/cohesion-report_en.

⁸ Monfort, P., Crucitti, F., Lazarou, N. and Salotti, S., The economic spillovers of EU cohesion policy 2007-2013, European Commission, 2021, JRC125419.

yhteenkuuluvuuden lujittamisen alaan. Tavoitteet ja niitä vastaava unionin tuen taso ovat oikeasuhteisia rahoitusvälineen tavoitteisiin nähden. Ehdotuksella pyritään myös tehostamaan aiempia yksinkertaistamispyrkimyksiä yhtenäistämällä ja konsolidoimalla sääntöjä edelleen.

- **Toimintatavan valinta**

Sopivin väline tämän ehdotuksen toteuttamiseksi on EAKR:ää [ja koheesiorahastoa] koskeva Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus, jolla täydennetään [kumppanuusrahastoa koskevaa asetusehdotusta].

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

EAKR:n ja koheesiorahaston **jälkiarvioinnin** alustavat tulokset osoittavat, että ohjelmat ovat saavuttamassa useimmat tavoitteensa. Tähän mennessä varoilla on tuettu yli 2,5:tä miljoonaa pientä ja keskisuurta yritystä ja luotu yli 370 000 työpaikkaa. Uusista lastenhoitopaikoista hyötyy 24 miljoonaa lasta. Lisäksi ilmaston kannalta merkityksellisiin hankkeisiin investoitiin yli 66 miljardia euroa, ja EU:n uusiutuvan energian tuotantokapasiteettia lisättiin yli 6 000 megawattilla. Varojen ansiosta voitiin myös ottaa käyttöön metsäpalojen torjuntatoimenpiteitä, jotka hyödyttävät yli 24:tä miljoonaa ihmistä ilmoitettujen hyötyvaikutusten perusteella, ja parantaa yli 8 miljoonan kotitalouden laajakaistayhteyksiä.

Ohjelmakaudella 2014–2020 käyttöön otetut yksinkertaistamistoimenpiteet ovat vähentäneet jonkin verran raskautta, mutta yksinkertaistamista voidaan jatkaa esimerkiksi käyttämällä laajemmin yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja ja kustannuksiin perustumatonta rahoitusta. EU:n tason vaatimuksia pidemmälle menevät kansalliset säännöt (ylisääntely) vaikeuttavat kuitenkin edelleen huomattavasti EAKR:n ja koheesiorahaston täytäntöönpanoa.

Tuloskehysten yhteisten indikaattoreiden, välitavoitteiden ja tavoitteiden ansiosta saatiin vankkoja tietoja näyttöpohjaa ja analysointia varten erityisesti keräämällä yhdenmukaistettuja tietoja edistymisestä, mukaan lukien tuensaajien tiedot. Kansallisten tietokantojen yhteentoimivuuden ja käytettävyyden parantaminen paitsi kohentaisi seurantaa ja vahvistaisi politiikan tulossuuntautuneisuutta myös keventäisi hallinnollista raskautta.

EAKR ja koheesiorahasto ovat mahdollistaneet investoinnit, joita jäsenvaltiot eivät todennäköisesti olisi toteuttaneet ilman rahastoja, rahoituksen laajuuden, yksityisten lisäinvestointien houkuttelemiskyvyn ja investointien kohdentamisen ansiosta. Lisäksi EAKR ja koheesiorahasto tuovat lisäarvoa monivuotisen suunnittelun ja rahoituksen jatkuvuuden kautta.

Näyttö osoittaa, että tuki oli suurelta osin merkityksellistä ja sillä pystyttiin vastaamaan tuensaajien jatkuviin ja uusiin tarpeisiin koko ohjelmakauden ajan. Investoinnit olivat merkityksellisiä Euroopan kilpailukykyyn kannalta, ja ne olivat enimmäkseen linjassa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman kanssa, vaikkakin jäsenvaltioiden välillä oli joitakin epä johdonmukaisuuksia. EU:n tasolla suurin osa investoinneista kohdennettiin politiikanaloille, jotka olivat johdonmukaisia suhteessa maakohtaisissa suosituksissa yksilöityihin tarvittaviin uudistuksiin, joskin jäsenvaltioiden välillä oli eroja. Maakohtaiset suositukset ovat kaiken kaikkiaan olleet hyödyllinen väline, jolla autetaan jäsenvaltioita suuntaamaan investointeja uudistustarpeisiin. Vähemmän näyttöä on ohjelmakauden aikana laadituista maakohtaisista suosituksista, jotka vaikuttavat priorisointiin tai uudelleen kohdentamiseen.

EAKR ja koheesiorahasto soveltuvat hyvin alueellisen koheesion tukemiseen. Niiden suunnittelulla ja hallintorakenteella varmistetaan, että investointistrategioilla vastataan alueellisiin haasteisiin ja mahdollistetaan sekä kansallinen että hajautettu alueellinen ohjelmasuunnittelu ja täytäntöönpano ja mukautetaan EU:n prioriteetteja alueellisiin tarpeisiin. Joissakin tapauksissa temaattisen keskittämisen periaatteen joustavampi soveltaminen olisi mahdollistanut paremman mukauttamisen alueellisiin erityispiirteisiin. Mallisimulaatiot viittaavat siihen, että koheesiopolitiikan toimilla on myönteinen vaikutus EU:n talouteen. EU:n BKT:n arvioidaan olevan jopa +0,6 prosenttia suurempi ohjelmakauden lopussa verrattuna hypoteettiseen skenaarioon, jossa politiikkaa ei sovellettaisi.

Interreg-ohjelman osalta keskeisinä parannuskohteina pidettiin yhdenmukaistamista ja tehokkaampia koordinoitukeinoja EU:n eri rahoitusvirtojen välillä.

EAKR:n, koheesiorahaston ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston **välisarvioinnin** alustavat tulokset osoittavat, että vaikka täytäntöönpano alkoi myöhässä ja oli hidasta ohjelmakauden alussa, se nopeutui huomattavasti vuoden 2024 alkupuoliskolla. Viivästykset johtuivat suurelta osin ulkoisista tekijöistä ja liittyivät covid-19-kriisiin ja Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainaa vastaan. Jäsenvaltiot asettivat etusijalle EU:n tason kriisinhallintavälineet, erityisesti elpymis- ja palautumistukivälineen.

Rahastot soveltuvat hyvin tarkoitukseensa, koska niissä otetaan alueelliset näkökohdat lähtökohtaisesti huomioon ja niissä on välineet alueellisten erojen käsittelemiseen. Riittävät hallinnolliset valmiudet ovat ennakoedellytys, mutta ne eivät vielä toteudu kaikkien ohjelmien kohdalla. Kumppanuudella ja monitasoisella hallinnolla on vahva myönteinen vaikutus ohjelmasuunnitteluun ja täytäntöönpanoon, mutta sidosryhmien osallistamisessa ja osallistavassa päätöksenteossa on vielä parantamisen varaa.

Siirtyminen ennakkoehdoista harvempiin ja selkeämpiin mahdollistaviin edellytyksiin on parantanut tehokkuutta. Suurin osa mahdollistavista edellytyksistä on jo täytetty, ja ne ovat käynnistäneet uudistusprosesseja esimerkiksi älykkään erikoistumisen, liikenteen ja ilmaston aloilla. Mahdollistavat edellytykset ja elpymis- ja palautumistukivälineen välitavoitteet ovat olleet toisiaan vahvistavia joillakin aloilla. Edellytysten mukauttaminen erityisiin kansallisiin ja alueellisiin olosuhteisiin sen sijaan, että niitä sovellettaisiin yhdenmukaisesti kaikissa ohjelmissa, voisi lisätä koheesiopolitiikan investointien synergiavaikutuksia asiaankuuluvien alakohtaisten politiikkojen ja paikallisten tarpeiden kanssa.

Jäsenvaltioissa on hyviä käytäntöjä, joissa yhdistetään koheesiopolitiikan ja elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitusta täydentävien toimenpiteiden tukemiseksi. Elpymis- ja palautumistukivälineen välitavoitteiden käynnistämät uudistukset hyödyttävät koheesioinvestointeja ja päinvastoin, mahdollistavat edellytykset voivat myös hyödyttää elpymis- ja palautumistukivälineen investointeja.

Uudet yksinkertaistamistoimenpiteet keventävät osaltaan hallinnollista rasiitetta. Yksinkertaistetut kustannusvaihtoehdot ja kustannuksiin liittymätön rahoitus tarjoavat paljon mahdollisuuksia, mutta niitä on otettu käyttöön epätasaisesti.

EAKR:n ja koheesiorahaston avulla voidaan vastata erityisiin kehityshaasteisiin, joihin ei puututtaisi samassa määrin ilman niitä. Rahastojen lisäarvoon sisältyy pitkän aikavälin strateginen näkökulma ja valmiuksien kehittäminen valtiotasoa ja aluetasoa alemmilla tasoilla, millä on myönteisiä heijastusvaikutuksia kansallisten välineiden täytäntöönpanoon. Monitasoisen hallinnon ja kumppanuuden periaate yhdistää EU:n, kansallisen ja alueellisen tason paikallähtöisen lähestymistavan kautta, mikä on ainutlaatuista arvioiduissa rahastoissa verrattuna muihin kansallisiin ja EU:n välineisiin. Rahastoista tuetaan aloja, joilla on selkeä

eurooppalainen ulottuvuus, kuten ilmastotoimia, digitalisaatiota, puolustusta, Euroopan laajuista liikennettä sekä alueiden välistä ja rajat ylittävää yhteistyötä.

Hyväksytyt määrärahat vastaavat hyvin pitkälti sekä neuvoston strategista ohjelmaa ja komission puheenjohtajan suuntaviivoja että eurooppalaisen ohjausjakson prioriteetteja. Lisäksi varoilla tuetaan Draghin raportissa yksilöityjä aloja kasvun vauhdittamiseksi. Tämä osoittaa, että koheesiopolitiikka on edelleen tarkoituksenmukaista nykyisen toimintapoliittisen syklin ja ennustettujen tulevien tarpeiden kannalta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komissio toimi aktiivisesti sidosryhmien kanssa aloiteprosessissa, erityisesti järjestämällä asiaa käsitteleviä tapahtumia ja toteuttamalla julkisia kuulemisia, kuten kumppanuusrahastoa koskevan asetusehdotuksen (EU) [...] perusteluosan vastaavassa luvussa esitetään.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Komission käyttämästä ulkopuolisesta asiantuntija-avusta on tarkempi selostus kumppanuusrahastoa koskevan asetusehdotuksen (EU) [...] perusteluosan vastaavassa luvussa.

- **Vaikutustenarviointi**

Komission vaikutustenarvioinnista on tarkempi selostus kumppanuusrahastoa koskevan asetusehdotuksen (EU) [...] perusteluosan vastaavassa luvussa.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Aloitteen odotetaan vähentävän merkittävästi hallinnollista rasitetta ja kustannuksia sekä tehostavan unionin tuen täytäntöönpanoa (ks. myös kumppanuusrahastoa koskevan asetusehdotuksen (EU) [...] perusteluosan vastaava luku).

- **Perusoikeudet**

Unionin tuki pannaan täytäntöön Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 2 artiklan a alakohdassa vahvistetun oikeusvaltioperiaatteen mukaisesti (ks. myös kumppanuusrahastoa koskevan asetusehdotuksen (EU) [...] perusteluosan vastaava jakso).

Koko EU:n talousarvioon edelleen sovellettavan ehdollisuusasetuksen rinnalla tämä asetus sisältää vahvat suojatoimet sen varmistamiseksi, että rahastot pannaan täytäntöön Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 2 artiklan a alakohdassa vahvistetun oikeusvaltioperiaatteen mukaisesti. Tuleviin kumppanuussuunnitelmiin sisällytetään muun muassa oikeusvaltiokertomuksen suosituksiin liittyviä uudistuksia, minkä odotetaan osaltaan parantavan perusoikeuksien suojaa ja vahvistavan perusoikeuskirjan noudattamista.

Tässä aloitteessa noudatetaan myös vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen periaatteita.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Tämän ehdotuksen mukainen unionin tuki pannaan täytäntöön jäsenvaltioiden yhteistyöhön perustuvalla hallinnoinnilla ja komission suoralla/välillisellä hallinnoinnilla. Unionin tuen täytäntöönpanoa seurataan vuosien 2028–2034 monivuotiseen rahoituskehykseen sovellettavalla tuloskehyksellä, joka vahvistetaan asetusehdotuksessa (EU) [...] [tuloksellisuusasetus].

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Suurin osa EAKR:n ja koheesiorahaston täytäntöönpanosäännöistä kuuluu asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetusta] soveltamisalaan.

Tämän ehdotuksen I luvussa vahvistetaan yleiset säännökset, jotka koskevat EAKR:stä, mukaan lukien Euroopan alueellinen yhteistyö (Interreg), ja koheesiorahastosta vuosina 2028–2034 myönnettävän tuen soveltamisalaa.

Tämän ehdotuksen II luvussa vahvistetaan säännöt Interreg-ohjelmalle, jolla edistetään yhteistyötä jäsenvaltioiden ja niiden alueiden välillä unionissa sekä jäsenvaltioiden, niiden alueiden ja muiden kuin jäsenvaltioiden tai alueellisten yhdyntymis- ja yhteistyöorganisaatioiden välillä Interreg-suunnitelman puitteissa.

Ehdotuksen III luku kattaa loppusäännökset.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**Euroopan aluekehitysrahaston, mukaan lukien Euroopan alueellinen yhteistyö (Interreg), ja koheesiorahaston perustamisesta osana asetuksessa (EU) [...] [kumppanuusrahastoa koskeva asetusta] vahvistettua rahastoa ja aluekehitykseen myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytysten vahvistamisesta vuosiksi 2028–2034**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 177, 178 ja 349 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon¹⁰,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä "SEUT-sopimus", 176 artiklassa määrätään, että Euroopan aluekehitysrahaston, jäljempänä "EAKR", tarkoituksena on myötävaikuttaa keskeisimmän alueellisen epätasapainon poistamiseen unionissa. Kyseisen artiklan sekä SEUT-sopimuksen 174 artiklan toisen ja kolmannen kohdan mukaan EAKR:n tarkoituksena on osaltaan vähentää eri alueiden välisiä kehityseroja sekä muita heikommassa asemassa olevien alueiden jälkeenjääneisyyttä. Näiden alueiden osalta erityistä huomiota kiinnitetään vakavista ja pysyvistä luontoon tai väestöön liittyvistä haitoista ja etenkin väestön vähenemiseen liittyvistä haitoista kärsiviin alueisiin, kuten pohjoisimpiin alueisiin, joiden väestötiheys on erittäin alhainen, sekä saaristo-, rajaseutu- ja vuoristoalueisiin.
- (2) Koheesiorahaston yleisenä tavoitteena on lujittaa unionin taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta osallistumalla ympäristöalan hankkeiden rahoittamiseen sekä Euroopan laajuisten verkkohankkeiden rahoittamiseen liikenteen infrastruktuurin alalla (TEN-T) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1315/2013¹¹ mukaisesti.

⁹ EUVL C , , s. .

¹⁰ EUVL C , , s. .

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1315/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi ja päätöksen N:o 661/2010/EU kumoamisesta ([EUVL L 348, 20.12.2013, s. 1](#)).

- (3) EAKR:n ja koheesiorahaston mukaista unionin tukea myönnetään kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevasta rahastosta kyseistä rahastoa koskevien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus]¹² vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.
- (4) Asetuksessa (EU) XX [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] vahvistetaan yleiset säännöt, joita sovelletaan eri rahastoihin, mukaan lukien EAKR, Euroopan sosiaalirahasto, jäljempänä "ESR", koheesiorahasto, Euroopan meri- ja kalatalousrahasto, jäljempänä "EMKR", turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto, jäljempänä "AMIF", sisäisen turvallisuuden rahasto, jäljempänä "ISF", ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusväline, jäljempänä "BMVI", jotka toimivat yhteisessä kehyksessä, jäljempänä "rahastot".
- (5) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä "SEU-sopimus", 3 artiklassa ja SEUT-sopimuksen 10 artiklassa määrättyjä horisontaalisia periaatteita, myös SEU-sopimuksen 5 artiklassa vahvistettuja toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita, olisi noudatettava EAKR:n ja koheesiorahaston täytäntöönpanossa, jossa olisi otettava huomioon myös Euroopan unionin perusoikeuskirja. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi noudatettava vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevasta Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksesta johtuvia velvoitteita ja varmistettava yleissopimuksen 9 artiklassa tarkoitettu esteettömyys ja saavutettavuus noudattaen unionin lainsäädäntöä, jolla yhdenmukaistetaan tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimukset. Jäsenvaltioiden ja komission olisi pyrittävä poistamaan epätasa-arvoa, edistämään naisten ja miesten välistä tasa-arvoa ja ottamaan huomioon sukupuolinäkökohdat sekä torjumaan sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää. Rahastoista ei saa tukea toimia, joilla millään tavalla edistetään erottelua. EAKR:n ja koheesiorahaston tavoitteiden toteuttamisessa olisi otettava huomioon kestävä kehitys, saastuttaja maksaa -periaate sekä se, että unioni edistää ympäristön laadun säilyttämistä, suojelua ja parantamista SEUT-sopimuksen 11 artiklan ja 191 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Yrityksiä hyödyttävien toimenpiteiden olisi sisämarkkinoiden yhtenäisyyden suojaamiseksi oltava SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklaan sisältyvien valtioneuvoston päätösten mukaisia.
- (6) EAKR:sta ja koheesiorahastosta olisi – niille perussopimuksissa vahvistetun soveltamisalan puitteissa – edistettävä asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] 2 ja 3 artiklassa vahvistettujen erityistavoitteiden saavuttamista. On tarpeen täsmentää EAKR:n ja koheesiorahaston mahdollisuudet tukea epäsuotuisia alueita, kaupunkialueita ja syrjäisimpiä alueita. Lisäksi on tarpeen vahvistaa Euroopan alueellisen yhteistyön (Interreg) täytäntöönpanoa koskevat säännökset.
- (7) Sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden periaatteen sekä lapsen oikeuksia koskevan unionin sitoumuksen ja nuorisostrategian mukaisesti EAKR:stä ja koheesiorahastosta olisi tuettava toimenpiteitä, joilla edistetään kestävästä kehityksestä tuleville sukupolville, edistetään nuorten mahdollisuuksia kaikilla alueilla ja vastataan nuorten erityistarpeisiin epäsuotuisilla alueilla ja erityisesti väestökadosta kärsivillä alueilla, mukaan lukien osaamista, innovointia, yrittäjyyttä, kestävästä toimeentulosta ja kulttuuria tai urheilua koskeva infrastruktuuri. Tällainen tuki voidaan toteuttaa yhdenmukaisesti kaupunki- tai paikallisstrategioiden avulla.

---

¹² EUVL ...

- (8) Jäsenvaltioiden ja erityisesti niiden, joilla on merkittäviä romaniväestöön liittyviä haasteita, on kiinnitettävä erityishuomiota romanien tasa-arvoon ja osallisuuteen. Tukea ei pitäisi myöntää toimiin, joilla edistetään vammaisten henkilöiden ja rodullistettujen yhteisöjen, kuten romanien, erottelua tai syrjäytymistä.
- (9) Kestävän kaupunkikehityksen edistämiseksi katsotaan tarpeelliseksi tukea yhdennettyä alueellista kehitystä, jotta voidaan vastata tehokkaammin taloudellisiin sekä ympäristöön, ilmastoon ja väestörakenteeseen liittyviin ja sosiaalisiin haasteisiin kaupunkialueilla, mukaan lukien toiminnalliset kaupunkialueet, samalla kun otetaan huomioon tarve edistää kaupunki- ja maaseutualueiden välisiä yhteyksiä. Näitä lähestymistapoja vastaavat toimenpiteet olisi vahvistettava kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien asianmukaisissa luvuissa.
- (10) Syrjäisimpiin alueisiin olisi kiinnitettävä erityishuomiota hyväksymällä SEUT-sopimuksen 349 artiklan mukaisia toimenpiteitä, joilla korvataan lisäkustannuksia, joita näillä alueilla aiheutuu yhdestä tai useammasta SEUT-sopimuksen 349 artiklassa mainitusta pysyvistä rajoituksesta, joita ovat syrjäinen sijainti, saaristoasema, pieni koko, vaikea pinnanmuodostus ja ilmasto sekä taloudellinen riippuvuus muutamista harvoista tuotteista ja joiden pysyvyys ja yhteisvaikutukset haittaavat vakavasti näiden alueiden kehitystä. Kuten kaikkien EAKR:stä ja koheesiorahastosta yhteisrahoitettavien toimien kohdalla, EAKR:stä toiminta- ja investointituen rahoittamiseen syrjäisimmillä alueilla osoitettavan tuen olisi sisämarkkinoiden yhtenäisyyden suojaamiseksi oltava SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklaan sisältyvien valtioneuvostojen mukaista.
- (11) Unionin alueen kaikkia tasoja koskevan tasapainoisen kehityksen tukemiseksi EAKR:stä olisi Interregin puitteissa tuettava rajat ylittävää yhteistyötä, valtioiden välistä yhteistyötä, alueiden välistä yhteistyötä ja syrjäisimpien alueiden yhteistyötä.
- (12) Interreg olisi pantava täytäntöön kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien ulkopuolella Interreg-suunnitelman muodossa, jotta voidaan määrittää yhteistyötavoitteen erityinen toimintaympäristö ja tarvittavat täytäntöönpanosäännöt monikansallisia hankkeita varten, mukaan lukien kyseisten neljän osa-alueen erityispiirteet.
- (13) EAKR:sta voidaan Interregin puitteissa edistää kaikkia erityistavoitteita. Lisäksi olisi edistettävä uusien erityistavoitteiden saavuttamista, jotta voidaan käsitellä erityiskysymyksiä, kuten ”parempi yhteistyön hallinnointi”, ”turvallisempi ja suojatumpi Eurooppa” ja ”Venäjän, Valko-Venäjän ja Ukrainan raja-alueiden selviytymiskyvyn parantaminen”. Jotta EAKR:stä voidaan osoittaa tukea Interregin puitteissa sekä infrastruktuuri-investointeina että niihin liittyvinä investointeina ja koulutus- ja integrointitoimina, on tarpeen säätää, että EAKR:stä voidaan tukea myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] [3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa – erityistavoitteet, sosiaalinen yhteenkuuluvuus] vahvistettujen erityistavoitteiden piiriin kuuluvia toimia.
- (14) Komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa hyväksyä luettelo Interreg-luvuista ja luettelo unionin tuen kokonaismäärästä kussakin Interreg-luvussa ja muuttaa niitä. Tätä täytäntöönpanovaltaa olisi käytettävä yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, 16 päivänä helmikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti. Vaikka nämä säädökset ovat luonteeltaan yleisiä, olisi käytettävä neuvoa-antavaa menettelyä, koska säädöksillä säännökset pannaan täytäntöön ainoastaan teknisesti. Interreg-suunnitelman luvun hyväksymispäätöksen olisi oltava

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509¹³ 110 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu rahoituspäätös.

- (15) Lisäksi jäsenvaltioiden olisi laadittava lukuja, joissa esitetään keskeiset ohjelmasuunnittelun osatekijät tuen täytäntöönpanoa varten. Komission olisi hyväksyttävä nämä luvut säännöllisin väliajoin.
- (16) Jotta EAKR:stä ja unionin ulkoisista rahoitusvälineistä myönnettävän tuen käyttö olisi mahdollisimman tehokasta, olisi luotava mekanismi, jonka avulla tällainen tuki voidaan palauttaa tapauksissa, joissa ulkoista yhteistyötä koskevia ohjelmia ei voida hyväksyä tai ne on keskeytettävä, mukaan lukien ohjelmat sellaisten kolmansien maiden kanssa, jotka eivät saa tukea mistään unionin rahoitusvälineestä. Tällä mekanismilla olisi pyrittävä optimoimaan ohjelmien toiminta ja koordinoimaan kyseiset välineet mahdollisimman hyvin keskenään.
- (17) Jotta voitaisiin edistää ja tehostaa yhteistyötoimenpiteitä, tietyssä jäsenvaltiossa olevien kumppaneiden välisten tai eri jäsenvaltioiden välisten yhteistyötoimien, jotka liittyvät annettavaan tukeen, olisi oltava edelleen mahdollisia kaikkien erityistavoitteiden puitteissa. Tällainen tiiviimpi yhteistyö täydentää Interregin mukaista yhteistyötä, ja siihen voi osallistua kumppaneita miltä tahansa unionin alueelta, samoin kuin raja-alueilta ja muilta alueilta, jotka kaikki kuuluvat makroalue- tai merialuestrategian tai näiden yhdistelmän piiriin.
- (18) Ottaen huomioon Irlannin saarella vallitseva ainutlaatuinen ja erityinen tilanne ja jotta voitaisiin tukea pitkänperjantain sopimuksen mukaista pohjoisen ja etelän välistä yhteistyötä, uudella rajatylittävällä ”PEACE PLUS” -luvulla olisi jatkettava ja kehitettävä Pohjois-Irlannin ja Irlannin rajakreivikuntien välisten aikaisempien ohjelmien työtä. Ohjelman käytännön merkityksen vuoksi on tärkeää varmistaa, että kun tuetaan rauhaa ja sovintoa koskevia toimia, EAKR:n olisi myös osaltaan edistettävä asianomaisten alueiden sosiaalista, taloudellista ja alueellista vakautta, erityisesti toimenpiteillä, joilla edistetään yhteisöjen välistä yhteenkuuluvuutta. Ohjelman erityispiirteiden vuoksi sitä olisi hallinnoitava integroidusti siten, että Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusosuus sisällytetään ohjelmaan ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina.
- (19) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lujittaminen vähentämällä keskeisintä alueellista epätasapainoa unionissa, vaan se voidaan eri alueiden välisten kehityserojen sekä muita heikommassa asemassa olevien alueiden jälkeenjääneisyyden sekä jäsenvaltioiden ja alueiden rahoitusvarojen rajallisuuden vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä SEU-sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi,

---

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (uudelleenlaadittu) (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan unionin tuen täytäntöönpanoa koskevat erityisedellytykset asetuksen XX [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] 2 artiklassa ja erityisesti sen a ja e alakohdassa vahvistettujen yleistavoitteiden mukaisesti.

Siinä vahvistetaan myös säännökset, jotka ovat tarpeen Euroopan alueellisen yhteistyön, jäljempänä “Interreg”, edistämiseen myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoa varten jäsenvaltioiden ja niiden alueiden välisen yhteistyön edistämiseksi unionissa sekä jäsenvaltioiden, niiden alueiden ja kolmansien maiden, kumppanimaiden, muiden alueiden tai merentakaisien maiden ja alueiden (MMA) tai alueellisten yhdentymis- ja yhteistyöjärjestöjen välillä.

Tätä unionin tukea myönnetään kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevasta rahastosta kyseistä rahastoa koskevien asetuksessa (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.

2 artikla

Tuki EAKR:stä ja koheesiorahastosta

EAKR:stä ja koheesiorahastosta tuetaan asetuksessa (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] vahvistettuja erityistavoitteita, joilla edistetään asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa vahvistettua yleistavoitetta SEUT-sopimuksen 176 ja 177 artiklassa vahvistetun rahastojen soveltamisalan mukaisesti.

3 artikla

Määritelmät

- 1) “Euroopan alueellisella yhteistyöllä (Interreg)” tarkoitetaan jäsenvaltioiden ja niiden alueiden välistä yhteistyötä unionissa sekä jäsenvaltioiden, niiden alueiden ja muiden kuin jäsenvaltioiden tai alueellisten yhdentymis- ja yhteistyöjärjestöjen välistä yhteistyötä, jota rahoitetaan kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevasta rahastosta ja tapauksen mukaan Globaali Eurooppa -välineestä.
- 2) “Muulla kuin jäsenvaltiolla” tarkoitetaan kolmansien maiden tai kumppanimaiden alueita sekä jäsenvaltioiden merentakaisia maita ja alueita.

Jos asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] 69 artiklan [Jäsenvaltioiden velvollisuudet], 70 artiklan [Vuotuisen varmennuspaketin toimittaminen], 74 artiklan [Tietojen kerääminen ja tallentaminen] ja 77 artiklan [Maksupyyntöjen jättäminen ja arviointi] säännöksissä viitataan “jäsenvaltioon”, ilmaisulla tarkoitetaan tätä lukua sovellettaessa “hallintoviranomaisen sijaintijäsenvaltiota”.

4 artikla

Tuki epäsuotuisille alueille

1. SEUT-sopimuksen 174 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on kiinnitettävä erityistä huomiota haasteisiin epäsuotuisilla alueilla, erityisesti maaseutualueilla, teollisuuden

muutosprosessissa olevilla alueilla, vakavista ja pysyvistä luontoon tai väestöön liittyvistä haitoista kärsivillä alueilla, kuten pohjoisimmilla alueilla, joiden väestöntiheys on erittäin alhainen, ja saaristo-, rajaseutu- ja vuoristoalueilla, oikeudenmukaisen siirtymän alueilla sekä Venäjän, Valko-Venäjän ja Ukrainan raja-alueilla. Jäsenvaltioiden ja alueiden on tarvittaessa esitettävä kansallisissa ja alueellisissa kumppanuussuunnitelmissaan yhdenmukaisesti lähestymistapa väestökehityksen haasteisiin tai tässä kohdassa tarkoitettujen alueiden erityistarpeisiin vastaamiseksi asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] 72–74 artiklan [yhdenmukainen alue- ja kaupunkikehitys] mukaisesti. Tällaiseen yhdenmukaiseen lähestymistapaan voi sisältyä sitoumus tähän tarkoitukseen kohdennetusta rahoituksesta, ja se voidaan sisällyttää kansallisen ja alueellisen kumppanuussuunnitelman asiaa koskeviin lukuihin.

5 artikla

Kestävä kaupunkikehitys

Jäsenvaltioiden on osana alueellista kehitystään tuettava yhdenmukaisia kaupunkikehitysstrategioita, joissa keskitytään kestäväan kehitykseen ja vastataan ympäristö-, energia- ja ilmastohaasteisiin, erityisesti oikeudenmukaiseen siirtymiseen kohti puhdasta, ilmastoneutraalia ja sopeutumiskykyistä taloutta vuoteen 2050 mennessä, kiinnittäen erityistä huomiota asumiseen, köyhyyteen, kulttuuriperintöön ja digitaaliteknologian potentiaalinen hyödyntämiseen innovointitarkoituksiin ja energiatehokkuuteen, toiminnallisten kaupunkialueiden kehittämisen tukemiseen sekä kaupunkien ja maaseudun välisten yhteyksien tukemiseen.

6 artikla

Syrjäisimmät alueet

Kansallisissa ja alueellisissa kumppanuussuunnitelmissa on vahvistettava toimenpiteet, joilla katetaan rakenteellinen tuki taloudelliseen, sosiaaliseen ja alueelliseen kehitykseen ja toimintakustannuksiin tai korvauksiin, mukaan lukien julkisen palvelun velvoitteen ja sopimusten mukaisten palvelujen tarjoaminen kyseisillä alueilla, jotta voidaan korvata lisäkustannukset, joita syrjäisimmillä alueilla aiheutuu yhdestä tai useammasta SEUT-sopimuksen 349 artiklan ensimmäisessä kohdassa luetellusta niiden kehitykseen kohdistuvasta pysyvästä rajoituksesta.

II LUKU

Interreg-suunnitelma

7 artikla

Soveltamisala

1. Interreg-suunnitelmassa keskitytään tukemaan seuraavia yhteistyön osa-alueita:
  - a) vierekkäisten alueiden välinen yhteistyö, jolla edistetään yhdenmukaisia ja yhtenäistä alueellista kehitystä läheisillä maa- ja meriraja-alueilla, jäljempänä "rajatylittävä yhteistyö";
  - b) laajemmilla valtioiden rajat ylittävillä alueilla tai merialueilla toteutettava valtioiden välinen yhteistyö, johon osallistuu jäsenvaltioiden ja muiden kuin

jäsenvaltioiden kansallisia, alueellisia ja paikallisia kumppaneita alueellisen yhdentymisen lisäämiseksi, jäljempänä “valtioiden välinen yhteistyö”;

- c) yhteistyö koheesiopolitiikan tehostamiseksi edistämällä kokemusten vaihtoa, innovatiivisia lähestymistapoja ja valmiuksien kehittämistä, jäljempänä “alueiden välinen yhteistyö”;
- d) yhteistyö syrjäisimpien alueiden kesken ja niiden naapureina olevien muiden kuin jäsenvaltioiden kanssa tai alueellisen yhdentymisen ja yhteistyön organisaatioiden kanssa naapurialueiden alueellisen yhdentymisen ja sopusointuisen kehityksen edistämiseksi, jäljempänä “syrjäisimpien alueiden välinen yhteistyö”.

Jollei tässä asetuksessa aseteta erityisvaatimuksia, kahden tai useamman eurooppalaisen kumppanin, joista yksikään ei ole jäsenvaltio tai niiden alue, välinen yhteistyö on toteutettava asetuksessa XX [Globaali Eurooppa] vahvistettujen erityissääntöjen mukaisesti.

2. Interreg-suunnitelman luvut, joilla tuetaan rajatylittävää yhteistyötä, valtioiden välistä yhteistyötä ja alueiden välistä yhteistyötä, pannaan täytäntöön yhteistyöhön perustuvalla hallinnoinnilla. Syrjäisimpien alueiden välistä yhteistyötä tukeviin lukuihin sisältyvät Globaali Eurooppa -välineen rahoitusosuudet voidaan panna täytäntöön yhteistyöhön perustuvalla tai välillisellä hallinnoinnilla. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevasta rahastosta osarahoitettuihin yhteistyöohjelmiin voidaan myöntää rahoitusta asetuksen XX [Globaali Eurooppa -väline] 3 artiklan 1 kohdan a, b, c ja e alakohdassa tarkoitetuista pilareista.
3. Interreg-suunnitelmaan sovelletaan asetuksessa (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] vahvistettuja sääntöjä, paitsi jos tässä asetuksessa vahvistetaan Interreg-suunnitelman täytäntöönpanoa koskevia yksityiskohtaisempia sääntöjä.
4. Asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] 3 artiklan a ja c alakohdassa vahvistettujen erityistavoitteiden lisäksi Interreg-ohjelmasta tuetaan ”parempaa yhteistyön hallinnointia”, ”turvallisempaa ja suojatumpaa Eurooppaa” ja ”Venäjän, Valko-Venäjän ja Ukrainan raja-alueiden selviytymiskyvyn parantamista” koskevia tavoitteita.
5. Kun on kyse rajat ylittävästä PEACE PLUS -ohjelmasta, jolla tuetaan rauhaa ja sovintoa, EAKR:stä on asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] 2 artiklan a alakohdassa esitetyn yleistavoitteen alaisena erityistavoitteena myös edistettävä asianomaisten alueiden sosiaalista, taloudellista ja alueellista vakautta erityisesti toimilla, joilla edistetään yhteisöjen välistä yhteenkuuluvuutta.
6. Interreg-suunnitelmaan ei sovelleta asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] XX artiklaa [Lainatuki], XX [Lainasopimus sekä lainanotto- ja lainanantotoimet] ja XX [Väliarviointi] eikä 14 artiklan 2 kohtaa [25 prosentin joustomäärä].

8 artikla

Interreg-suunnitelman lukuja koskevat vaatimukset

1. Interreg-suunnitelman on koostuttava Interreg-suunnitelmaa koskevista luvuista. Kussakin luvussa on käsiteltävä yhteistyötä tietyllä maantieteellisellä alueella.

2. Tulevan hallintoviranomaisen sijaintijäsenvaltion on toimitettava Interreg-suunnitelman luku komissiolle kuuden kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta kaikkien osallistuvien jäsenvaltioiden ja muiden kuin jäsenvaltioiden puolesta.
3. Kussakin Interreg-suunnitelman luvussa on esitettävä seuraavat osatekijät tämän asetuksen liitteessä olevan mallin mukaisesti. Interreg-suunnitelman luvussa on
  - a) esitettävä asianomainen Interreg-yhteistyön osa-alue ja maantieteellinen kattavuus;
  - b) kuvattava Interreg-suunnitelman luvun interventiostrategia, joka perustuu selkeään analyysiin alueellisista tarpeista ja puutteista katetulla alueella, yksilöitävä yhteistyötoimenpiteet, mukaan lukien alueellista tai paikallista kehittämistä koskevat toimenpiteet, ja selitettävä, miten näiden toimenpiteiden odotetaan edistävän asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetusta] 2 ja 3 artiklassa [toimintapoliittiset tavoitteet] vahvistettujen tavoitteiden ja tämän asetuksen 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen erityisesti Interreg-suunnitelmaan liittyvien tavoitteiden saavuttamista ja siirtymistä ilmastonutraaliuteen;
  - c) esitettävä luettelo ja kuvaus toimenpiteistä, mukaan lukien yleis- ja erityistavoitteet, joihin kullakin toimenpiteellä ensisijaisesti pyritään, sekä luettelo suunnitelluista välitavoitteista ja tavoitteista sekä niiden alustava päättymispäivä ohjelmakauden aikana. Tavoitteita varten ehdotettujen indikaattoreiden on perustuttava asetuksen XX [Tuloksellisuusasetus] liitteessä I lueteltuihin tuotosindikaattoreihin, paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa;
  - d) esitettävä toimenpiteiden arvioidut kokonaiskustannukset sekä tarvittaessa tiedot nykyisestä tai suunnitellusta unionin rahoituksesta ja esitettävä asianmukaiset perustelut ja selitykset siitä, miten ne ovat kustannustehokkuuden ja moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisia ja oikeassa suhteessa odotettuihin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin;
  - e) vahvistettava selkeät järjestelyt Interreg-suunnitelman luvun tehokasta seuranta- ja täytäntöönpanoa varten kussakin jäsenvaltiossa, vastuuviranomaiset mukaan luettuina, ja perustettava seurantakomiteoita, ottaen huomioon tavoite vankasta monitasoisesta hallinnosta, joka perustuu kumppanuusperiaatteeseen, sekä suunniteltu lähestymistapa viestintään ja näkyvyyteen asetuksessa xx [Tuloksellisuusasetus] vahvistettujen sääntöjen mukaisesti;
  - f) edistettävä kumppanuutta ja tiedonvaihtoa määrittämällä, mitä sidosryhmiä on kuultu, miten ne on valittu, miten niiden edustavuus on varmistettu ja miten niiden panos otetaan huomioon Interreg-suunnitelman luvussa kumppanuutta koskevien käytännesääntöjen mukaisesti, ja esittämällä tiivistelmä Interreg-suunnitelman luvun valmistelua varten toteutetusta kuulemisprosessista;
  - g) esitettävä korvausvastuun jakautuminen osallistuvien jäsenvaltioiden ja tapauksen mukaan muiden kuin jäsenvaltioiden kesken, jos hallintoviranomainen tai komissio on määrännyt rahoitusosikaisuja asetuksessa (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetusta] vahvistettujen kansallista ja alueellista kumppanuutta koskevaa rahastoa koskevien sääntöjen mukaisesti;

- h) selitettävä järjestelyt ja järjestelmät, joilla varmistetaan unionin varojen sääntöjenmukainen, vaikuttava ja tehokas käyttö moitteettoman varainhoidon ja unionin taloudellisten etujen suojaamisen mukaisesti.

9 artikla

Interreg-suunnitelman hyväksyminen ja muuttaminen

1. Komissio hyväksyy 13 artiklan 2 kohdassa [Komiteamenettely] tarkoitettua menettelyä noudattaen täytäntöönpanosäädöksen, jossa vahvistetaan
  - a) luettelo Interreg-suunnitelman luvuista, kussakin luvussa käsiteltävien aiheiden nimeäminen ja alustavat määrärahat rahastosta ja tapauksen mukaan Globaali Eurooppa -välineestä;
  - b) tarvittaessa yksityiskohtaiset järjestelyt, jotka kattavat Interreg-ohjelman täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt johdonmukaisen lähestymistavan varmistamiseksi.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetut tekijät vahvistetaan käyttäen kunkin jäsenvaltion toimittamia tietoja, jotka koskevat sille Interreg-suunnitelman nojalla myönnettävän rahoitusosuuden suunniteltua jakamista asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] liitteessä I [Kullekin jäsenvaltiolle rahastosta myönnettävän rahoitusosuuden laskentamenetelmä] vahvistetun menetelmän mukaisesti.

Ensimmäisessä [ala]kohdassa tarkoitettu täytäntöönpanosäädös muodostaa Interreg-suunnitelman yleisen osan.

2. Komissio arvioi hallintoviranomaisen sijaintijäsenvaltion toimittamat Interreg-suunnitelman luvut tai muutetut Interreg-suunnitelman luvut neljän kuukauden kuluessa niiden toimittamisesta. Arviointia tehdessään komissio tarkistaa, että Interreg-suunnitelman luku on kaikkien 5 artiklan vaatimusten ja tämän asetuksen liitteessä [Interreg-luvun malli] esitetyn mallin mukainen. Komissio voi esittää huomautuksia ja pyytää lisätietoja. Hyväksymisen määräajan soveltaminen on keskeytettävä sitä päivää seuraavasta päivästä, jona komissio lähettää huomautuksensa tai tarkistettuja asiakirjoja koskevan pyyntönsä jäsenvaltiolle, siihen asti, kun jäsenvaltio vastaa pyyntöön.
3. Jos hallintoviranomaisen sijaintijäsenvaltion toimittamat Interreg-suunnitelman luvut tai muutetut Interreg-suunnitelman luvut ovat kaikkien 8 artiklan vaatimusten ja tämän asetuksen liitteessä esitetyn mallin mukaiset, komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksellä kyseiset Interreg-suunnitelman luvut [tai muutetut Interreg-suunnitelman luvut].
4. Sen jälkeen, kun Interreg-suunnitelman luvut on hyväksytty 3 kohdan mukaisesti, komissio voi täytäntöönpanosäädöksillä hyväksyä kolmen kuukauden välein myöhemmin toimitettavat Interreg-suunnitelman luvut, jotka ovat kaikkien 8 artiklassa [Interreg-suunnitelman lukuja koskevat vaatimukset] tarkoitettujen vaatimusten ja tämän asetuksen liitteessä [Interreg-luvun malli] esitetyn mallin mukaiset. Muissa tapauksissa komissio voi hallintoviranomaisen sijaintijäsenvaltion pyynnöstä hyväksyä muutoksia Interreg-suunnitelman lukuihin kuuden kuukauden välein.
5. Edellä 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa täytäntöönpanosäädöksissä vahvistetaan kunkin Interreg-suunnitelman luvun osalta

- a) Interreg-luvun arvioidut kokonaiskustannukset, jotka komissio on vahvistanut hallintoviranomaisen sijaintijäsenvaltion ehdotuksen perusteella;
  - b) asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] mukaisen rahoitusosuuden määrä ja tapauksen mukaan Globaali Eurooppa -välineestä maksettavan rahoitusosuuden määrä sekä muu kansallinen rahoitusosuus kuin kansallinen yhteisrahoitus;
  - c) asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] 14 artiklassa [Talousarviositoumukset] tarkoitettu unionin rahoitusosuuden kokonaismäärä vuodessa;
  - d) suoritettavien ennakkomaksujen määrä ja se, onko ennakkomaksu maksettava kokonaisuudessaan luvun hyväksymisvuonna vai erissä asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
6. Interreg-suunnitelman luvun hyväksymisestä annettu päätös muodostaa asetuksen (EU, EU, Euratom) 2024/2509 110 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun rahoituspäätöksen, ja päätöksen antaminen tiedoksi hallintoviranomaisen sijaintijäsenvaltiolle muodostaa oikeudellisen sitoumuksen.
7. Unionin rahoitusosuuden, muiden kuin jäsenvaltioiden kansallisen rahoitusosuuden ja Interreg-suunnitelman luvun mukaisen kansallisen yhteisrahoituksen kokonaismäärä ei saa ylittää luvun arvioituja kokonaiskustannuksia.

10 artikla

Interreg-suunnitelman luvusta vastaavien viranomaisten ja seurantakomitean tehtävät

1. Interreg-suunnitelman luvun täytäntöönpanoon osallistuvien jäsenvaltioiden ja tapauksen mukaan muiden kuin jäsenvaltioiden on nimettävä yksi hallintoviranomainen ja yksi tarkastusviranomainen, joiden on sijaittava samassa jäsenvaltiossa. Interreg-suunnitelmaa varten ei nimetä asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] 49 artiklassa tarkoitettua koordinoivaa viranomaista.
2. Sen lisäksi, mitä asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] 50 artiklassa säädetään, kukin Interreg-suunnitelman luvun hallintoviranomainen vastaa kyseisen luvun hallinnoinnista sen tavoitteiden saavuttamiseksi ja sen vastuulla on
  - a) laatia Interreg-suunnitelman lukua koskevat maksupyynnöt ja toimittaa ne komissiolle asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] 63 artiklan [Maksut] mukaisesti;
  - b) toimittaa ennusteet kuluvana ja seuraavana kalenterivuonna toimitettavien maksupyynnöiden mukaisesta määrästä viimeistään 15 päivänä helmikuuta ja 31 päivänä heinäkuuta asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] liitteessä X [Maksuennuste] vahvistetun mallin mukaisesti;
  - c) allekirjoittaa ja toimittaa asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] XX artiklan [Vuotuinen varmennuspaketti] 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu johdon vahvistuslausuma mainitun asetuksen liitteessä XII esitetyn mallin mukaisesti;
  - d) koordinoida kaikkia asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] 70 artiklassa [Vuotuinen varmennuspaketti] tarkoitetun vuotuisen

varmennuspaketin yhteydessä pyydettyjä asiakirjoja ja toimittaa ne komissiolle.

3. Interreg-suunnitelman luvun täytäntöönpanoon osallistuva jäsenvaltio ja tapauksen mukaan muu kuin jäsenvaltio voi päättää, että asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] XX artiklassa [Hallintoviranomaisen tehtävät] tarkoitetut hallinnon tarkastukset tehdään siten, että kukin jäsenvaltio nimeää elimen tai henkilön, joka vastaa tällaisesta tarkastuksesta alueellaan. Komissio voi vahvistaa 9 artiklan [Interreg-suunnitelman hyväksyminen ja muuttaminen] 1 kohdassa säädetyssä täytäntöönpanosäädöksessä muita vaatimuksia, jotka tällaisten elinten tai henkilöiden on täytettävä.
4. Hallintoviranomaista avustaa yhteinen sihteeristö, johon kuuluu Interreg-suunnitelman luvun täytäntöönpanoon osallistuvia valtioita edustavaa henkilöstöä. Yhteinen sihteeristö avustaa hallintoviranomaista ja seurantakomiteaa näiden tehtävien suorittamisessa. Yhteinen sihteeristö myös toimittaa potentiaalisille tuensaajille tietoa Interreg-ohjelmiin liittyvistä rahoitusmahdollisuuksista ja avustaa tuensaajia ja kumppaneita toimien toteuttamisessa.
5. Asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] 52 artiklassa [Tarkastusviranomaisen tehtävät] vahvistettujen sääntöjen lisäksi, kun on kyse Interreg-suunnitelman lukujen soveltamisesta ja jos tarkastusviranomaisella ei ole lupaa suorittaa tehtäviään koko yhteistyöohjelman kattamalla alueella, sitä avustaa tarkastajaryhmä, joka koostuu kunkin Interreg-ohjelmaan osallistuvan jäsenvaltion ja tapauksen mukaan muun kuin jäsenvaltion edustajista. Kukin jäsenvaltio ja tapauksen mukaan muu kuin jäsenvaltio on vastuussa alueellaan suoritettavista tarkastuksista.
6. Kutakin Interreg-suunnitelman lukua varten perustetaan seurantakomitea. Seurantakomitea vastaa Interreg-toimien valinnasta Interreg-suunnitelman luvun strategian ja tavoitteiden mukaisesti. Komissio voi vahvistaa 9 artiklan [Interreg-suunnitelman hyväksyminen ja muuttaminen] 1 kohdassa säädetyssä täytäntöönpanosäädöksessä muita vaatimuksia, jotka seurantakomitean on täytettävä.

11 artikla

Muita kuin jäsenvaltioita koskevat säännökset

1. Komissio ja asianomaiset jäsenvaltiot vahvistavat asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] mukaisesti myönnettävän rahoitusosuuden Interreg-suunnitelman lukuihin, joita tuetaan myös Globaali Eurooppa -välineestä, myös syrjäisimpien alueiden osalta. Kullekin jäsenvaltiolle vahvistettua rahoitusosuutta ei saa myöhemmin kohdentaa uudelleen asianomaisten jäsenvaltioiden kesken. Globaali Eurooppa -välineestä Interreg-suunnitelman lukuihin osoitetuissa rahoitusosuuksissa on otettava huomioon jäsenvaltioiden ja Globaali Eurooppa -välineen tuensaajien osallistuminen. Asetuksen (EU) [kumppanuusrahastoa koskeva asetus] nojalla myönnettävää tukea myönnetään ulkoista rajatylittävää yhteistyötä koskeviin lukuihin edellyttäen, että Globaali Eurooppa -välineestä myönnetään samassa suhteessa olevia määriä.
2. Muussa kuin jäsenvaltiossa yhteistyössä hallinnoitavan Interreg-suunnitelman luvun täytäntöönpanoa varten tehdään rahoitussopimus unionia edustavan komission ja kunkin sellaisen osallistuvan muun kuin jäsenvaltion välillä, joka on edustettuna kansallisen oikeudellisen kehyksensä mukaisesti. Kyseistä rahoitussopimusta

pidetään välineenä, jolla toteutetaan unionin talousarviota asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaisesti.

Asianomaisen Interreg-suunnitelman luvun hallintoviranomaisen sijaintijäsenvaltio, joka on edustettuna kansallisen oikeudellisen kehyksensä mukaisesti, voi myös olla rahoitussopimuksen osapuoli.

Jos muun kuin jäsenvaltion edellytetään siirtävän hallintoviranomaiselle Interreg-suunnitelman luvun tukemiseksi rahoitusosuuden, joka on muu kuin sen unionin tukea koskeva yhteisrahoitusosuus, jäljempänä "kansallinen rahoitusosuus", kansallista rahoitusosuutta koskevat säännöt vahvistetaan rahoitussopimuksessa.

Rahoitussopimukset on tehtävä viimeistään 31 päivänä joulukuuta sitä vuotta seuraavana vuonna, jona ensimmäinen talousarviositoumus tehtiin, ja sopimus katsotaan tehdyksi päivänä, jona viimeinen osapuoli on allekirjoittanut sen. Jos Interreg-suunnitelman luvussa on mukana useampi kuin yksi kolmas maa, on tehtävä vähintään yksi rahoitussopimus ennen ensimmäisessä virkkeessä mainittua allekirjoituspäivää.

3. Jos toimen toteuttaminen edellyttää, että tuensaaja, joka on muussa kuin jäsenvaltiossa sijaitseva viranomainen, tekee palvelun, tavaran tai rakennusurakan hankkimista koskevan sopimuksen, kyseinen tuensaaja voi soveltaa jompaakumpaa seuraavista:
  - a) asianomaisen muun kuin jäsenvaltion kansalliset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset edellyttäen, että rahoitussopimus sen sallii ja että sopimus tehdään hinta-laatusuhteeltaan parhaan tarjouksen tai tapauksen mukaan halvimman tarjouksen perusteella siten, että vältetään mahdolliset eturistiriidat;
  - b) asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 181 ja 182 artiklassa säädetyt hankintamenettelyt.

12 artikla

Määrärahojen palauttaminen ja keskeyttäminen

1. Jos Interreg-suunnitelman lukua ei ole toimitettu komissiolle viimeistään 31 päivänä maaliskuuta vuonna [2029 tai] 2030, kumppanuussuunnitelmasta kyseiseen Interreg-suunnitelman lukuun kohdennettu vuotuinen rahoitusosuus on kohdennettava uudelleen toiseen Interreg-suunnitelman lukuun, johon asianomainen jäsenvaltio osallistuu.
2. Jos joitakin Interreg-suunnitelman lukuja ei ole 31 päivään maaliskuuta 2031 mennessä vielä toimitettu komissiolle, kumppanuussuunnitelmasta kyseisiin Interreg-suunnitelman lukuihin jäljellä olevina vuosina vuoteen 2034 asti kohdennettu rahoitusosuus, jota ei ole kohdennettu uudelleen johonkin toiseen Interreg-suunnitelman lukuun, kohdennetaan siihen Interreg-suunnitelman lukuun, jonka täytäntöönpanoon asianomainen jäsenvaltio osallistuu.
3. Interreg-suunnitelman luku, jonka komissio on jo hyväksynyt, keskeytetään tai sen määrärahoja vähennetään sovellettavien sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti erityisesti, jos
  - i. yksikään kumppanimaa, joka osallistuu ulkoista rajatylittävää yhteistyötä koskevan Interreg-suunnitelman luvun täytäntöönpanoon, ei ole allekirjoittanut

asianomaista Interreg-suunnitelman rahoitussopimusta [XX] artiklan mukaisesti asetettuihin määräaikoihin mennessä; tai

- ii. Interreg-suunnitelman lukua ei voida panna täytäntöön suunnitellulla tavalla osallistujamaiden välisissä suhteissa ilmenneiden ongelmien vuoksi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa 1 kohdassa tarkoitettu kumppanuussuunnitelman mukainen rahoitusosuus, joka vastaa vuotuisia eriä, joita ei ole vielä sidottu, tai vuotuisia eriä, jotka on sidottu ja vapautettu kokonaan tai osittain saman varainhoitovuoden aikana ja joita ei ole kohdennettu uudelleen johonkin toiseen Interreg-suunnitelman lukuun, kohdennetaan toiseen Interreg-suunnitelman lukuun, jonka täytäntöönpanoon asianomainen jäsenvaltio osallistuu.

4. Tämän artiklan nojalla vähennetty [ulkoisista varoista] saatava rahoitusosuus on käytettävä [Globaali Eurooppa] -asetuksen mukaisesti.

13 artikla

PEACE PLUS

1. PEACE PLUS -luku kattaa Irlannin ja Pohjois-Irlannin rajakreivikuntien välisen yhteistyön, johon sovelletaan yhteistyöhön perustuvaa hallinnointia Irlannissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa.
2. Jos EU:n erityisohjelmista vastaava elin on nimetty hallintoviranomaiseksi, sen katsotaan sijaitsevan jossakin jäsenvaltiossa.
3. Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusosuus unionin toimiin sen osallistumisesta PEACE PLUS -lukuun asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 21 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen ulkoisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen muodossa on osa talousarviomäärärahoja, jotka kuuluvat [otsakkeeseen 1, [...], alaohjelma ”Interreg-suunnitelma”].
4. Kun PEACE PLUS -luvulla tuetaan rauhaa ja sovintoa koskevia toimia, sillä olisi myös osaltaan edistettävä asianomaisten alueiden sosiaalista, taloudellista ja alueellista vakautta, erityisesti toimenpiteillä, joilla edistetään yhteisöjen välistä yhteenkuuluvuutta.
5. Kun PEACE PLUS -luvulla tuetaan rauhaa ja sovintoa koskevia toimia, tuettavissa toimissa voi olla kumppaneita vain yhdestä osallistujamaasta.

III LUKU

Loppusäännökset

14 artikla

Komiteamenettely

Komissiota avustaa komitea, joka perustetaan [kumppanuusrahastoa koskevan asetuksen] 88 artiklan mukaisesti.

15 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahaston perustamisesta vuosiksi 2028–2034 annetun asetuksen (EU) [...] soveltamispäivästä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

**SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSTA JA DIGITAALISIA
VAIKUTUKSIA KOSKEVA SELVITYS**

[...]